

INSPRAAKRAPPORT
Riolerings- en herstratingsproject
Langeland, 1^e fase

15 mei 2018

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	pag. 3
2. VISIEDOCUMENT "LANGELAND, THE NEXT GENERATION"	pag. 3
3. RIOLERINGS- EN HERSTRATINGSPLAN "LANGELAND, 1 ^E FASE	pag. 3
4. INSPRAAKPROCEDURE	pag. 3
5. INSPRAAKREACTIES EN OVERWEGINGEN	pag. 4
6. CONCLUSIE	pag. 8
7. VERVOLG	pag. 8

1. INLEIDING

Voor het onderhoud van de buitenruimte stelt het gemeentebestuur jaarlijks de Meerjarenplanning Rioleringen en Herstraten vast. Dit met het oog op het op een aanvaardbaar peil houden van de kwaliteit van de buitenruimte.

De sturende factoren bij de totstandkoming van deze planning zijn met name de mate van verzakkingen en de restlevensduur van de rioleringen. Bij het vaststellen van de gewenste werkzaamheden aan de rioleringen zijn vooral het Gemeentelijk Rioleringsplan en de Lange Termijn Visie Rioleringen van belang.

Volgens de Meerjarenplanning is de kwaliteit en het niveau van (een groot gedeelte van) de wijk Langeland zodanig dat de komende jaren vernieuwing gewenst is. Voor dit deel van de gemeente staat voor de jaren 2018-2025 jaarlijks de uitvoering van een riolerings- en asfalteringsplan op het programma.

2. VISIEDOCUMENT “LANGELAND, THE NEXT GENERATION”

Ter voorbereiding van deze reeks van riolerings- en herstratingswerkzaamheden hebben wij nagedacht over de vraag:

op welke manier kan de wijk -met het oog op de uitdagingen en kansen in de openbare ruimte op het gebied van klimaatadaptatie (hevige regenval, maar ook gevolgen van hitte), energietransitie en duurzaamheid- toekomstbestendig en duurzaam worden ingericht?

Heel bewust hebben wij ervoor gekozen de bewoners van de wijk te betrekken bij het zoeken naar antwoorden op deze vraag en verdere ideeënvorming.

Dit is o.a. gebeurd door het organiseren van een tweetal buurtschouwen, een belevingsonderzoek, een wijkevent én een bewonersbijeenkomst.

Uiteindelijk heeft het proces geresulteerd in het visiedocument “Langeland, the next generation”.

In dit document staan de uitgangspunten voor de in de toekomst te treffen maatregelen ten behoeve van een toekomstbestendige en duurzame inrichting van de buitenruimte in dit deel van de gemeente. Het is de basis voor de jaarlijks per deelfase op te stellen riolerings- en herstratingsplannen.

3. RIOLERINGS- EN HERSTRATINGSPLAN LANGELAND, 1^E FASE

Het riolerings- en herstratingsplan voor “Langeland, 1^e fase” is gereed.

In dit plan is een ontwerp voor aanpassing van het openbaar groen en de openbare verlichting verwerkt.

4. INSPRAAKPROCEDURE

Voor het riolerings- en herstratingsplan “Langeland, 1^e fase” is een inspraakprocedure gevolgd. Het ontwerpplan heeft van 19 maart tot en met 30 maart 2018 ter inzage gelegen in

het raadhuis. Bovendien was het plan gedurende deze periode te raadplegen via de gemeentelijke website.

Naast een plaatsing van een advertentie in Het Kontakt zijn de direct-omwonenden rechtstreeks in kennis gesteld van de inspraakprocedure.

Op 22 maart 2018 is in kerkelijk centrum “De Wingerd” een inloopbijeenkomst gehouden.

5. INSPRAAKREACTIES EN OVERWEGINGEN

Gedurende de inspraakperiode is een groot aantal reacties bij de gemeente ingediend.

Wij hebben deze gerubriceerd en vervolgens in een aantal thema's uitgewerkt en voorzien van onze overwegingen.

Concrete wijzigingen ten opzichte van het ontwerpplan zoals deze tijdens de inspraakprocedure ter inzage heeft gelegen zijn verwerkt op de –bij dit rapport horende- definitieve tekeningen.

5.1 Parkeren

De parkeernorm voor de 1e fase van Langeland is bepaald op minimaal 1,1 parkeerplaats per woning (waarbij de garageopritten en carports zijn meegenomen).

Hiermee wordt voldaan aan de gestelde norm die is vastgelegd in het visiedocument “Langeland, the next generation”.

Het op de toekomst gericht inrichten van de buitenruimte houdt niet in het realiseren van een zo groot mogelijk aantal parkeerplaatsen.

Juist leidend hierbij is het mogelijk maken van parkeren op loopafstand van elke woning op grotere parkeervoorzieningen en het klimaatbestendig inrichten van de buitenruimte.

Bij het opstellen van het riolerings- en herstratingsplan “Langeland, 1e fase” zijn deze twee uitgangspunten belangrijke “input” geweest.

Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat in het plan, ten opzichte van de huidige situatie, 10 extra openbare parkeerplaatsen in de buitenruimte worden toegevoegd.

5.2 Openbaar groen

Hieronder worden de boomsoorten in de woonomgeving beschreven voor de nieuwe situatie, met de veranderingen ten opzichte van de ontwerptekening die tijdens de inspraakprocedure ter inzage heeft gelegen.

- Boomsoorten voor de wijkontsluiting (Fresia)

Langs de Fresia is gekozen voor de boomsoort *Platanus orientalis* ‘Minaret’ (Oosterse plataan). Dit is een middelgrote boom. Deze smalle plataan vormt een compacte zuilvormige kroon met een zeer dichte vertakking en is langzamer groeiend.

De boom kan een uiteindelijke hoogte bereiken van 8 - 12 m.

Naar aanleiding van de inspraak is er voor gekozen tussen de Fresia 62 en 78 één boom te verplaatsen naar de overzijde van de straat. Daarnaast is de boomsoort voor dit gedeelte aangepast, namelijk een nog smallere boomsoort omdat hier de gevelafstanden tot aan de woningen het kleinst zijn. Voor deze locaties is de smalle zuilvormige sierkers (*Prunus x schmittii*) geschikt

- Boomsoorten voor smalle straten en hofjes

Ter vervanging van de huidige bomen is gekozen voor kleinere boomsoorten die relatief smal blijven. Waar in de inspraak bijvoorbeeld overlast is aangegeven van twee grotere 2 elzen in het hofje aan de Zonnebloem is dit niet te vergelijken met het beeld van de voorgestelde zuilvormige sierkersen (*Prunus x schmittii*).

De sierkersen hebben een smal vaasvormige kroon en een hoogte tot 10 m worden niet breder dan 3 meter.

Deze soort bloeit bleekroze in april en is tevens een goede drachtboom voor bijen.

Voor de verschillende locaties waar een verzoek is gedaan om een kleinere boomsoort toe te passen is dit aangepast op de tekening van Groenplan Langeland Fase 1.

Hetzelfde is gedaan voor de invulling van enkele beplantingsvakken op verzoek van de betreffende bewoners.

Op locaties waar bomen en parkeerplaatsen gecombineerd worden, zoals aan Zonnebloem – Rozemarijn, komen soorten als de *Acer rubrum* 'Brandywine' (rode esdoorn) - een boom vruchteloze soort. Hierdoor blijven parkeerstroken vrij van vruchtval.

Hetzelfde geldt voor de hofjes. Bij de Ranonkel is gekozen om één boom minder te planten. En, waar de andere boom dicht op de gevel staat, te kiezen voor een nog kleinere boom (*Prunus* 'Pandora' - sierkers).

- Boomsoorten voor parken en als solitair

Op deze locaties gaat het om vrij liggende groenstroken waar gekozen is voor weinig toegepaste boomsoorten, zoals de *Celtis australis* (Oosterse netelboom), met een ronde tot schermvormige kroon. Volwassen exemplaren kunnen hoger dan 20 meter worden.

De boom groeit met sierlijk overhangende takken en is ook een drachtboom voor bijen en waardboom voor vlinders.

Andere bewonersvragen over groen op detailniveau, die te maken hebben met bomen en inrichtingskeuzes voor al het andere groen, zijn - indien de vraag is gehonoreerd- verwerkt op het "Groenplan Langeland Fase 1".

5.3 Openbare verlichting

Het project Langeland gaat voor duurzaamheid en daarin past ook de beleidsmatige keuze voor ledverlichting. Alle verlichting binnen dit project wordt uitgevoerd in led met lichtkleur warmwit.

Wat de masten betreft zal er straks niet veel anders zijn dan in de huidige situatie. De masten zijn standaard aluminium, de hoogte varieert afhankelijk van de locatie. De masten in de hofjes worden 4 meter, langs doorgaande wegen 6 of 8 meter. Achterpaden worden voorzien van lage 3 meter-masten.

Proefopstelling en enquête

Wat betreft de toe te passen armaturen moeten nog beslissingen worden genomen.

Hierover mogen de burgers hun voorkeur uitspreken.

Inmiddels is langs de Fresia (huisnummer 147-173) en Zonnebloem (huisnummer 105-87 en 52-46) een proefopstelling van de armaturen opgesteld, waarop de bewoners kunnen reageren.

In de Zonnebloem zijn opgesteld (geschikt voor masten van 4 meter):

- Armatuur A = Sky Parc
- Armatuur B = Polar

- Armatuur C = Anne

In de Fresia zijn worden opgesteld (geschikt voor masten van 6/8 meter):

- Armatuur A = Streetlight
- Armatuur B = Mini Luma
- Armatuur C = Alexia

De lichtmasten zijn voorzien van een bordje met corresponderende letter die terug te vinden is op het enquêteformulier dat bij dit rapport is gevoegd.

Enquêteformulier inleveren

Het enquêteformulier kan worden ingeleverd bij de gemeente uiterlijk tot en met 31 mei 2018. Dit kan door het formulier te mailen naar remcobrienne@krimpenaandenijssel.nl óf door het uiterlijk op de genoemde datum te (laten) bezorgen bij het gemeentehuis t.a.v. de heer R. Brienne.

De uitkomsten van de enquête zijn, onder voorwaarde van toepasbaarheid, mede bepalend voor de uiteindelijke keuze van de openbare verlichting. De keuze in fase 1 is leidend voor de toe te passen verlichting in de volgende fasen van het project Langeland.

5.4 Werkgrenzen plan 1^e fase

Zoals eerder aangegeven wordt de planning voor de uit te voeren gemeentelijke projecten in de buitenruimte bepaald aan de hand van de leeftijd van de riolering, de lage ligging/verzakking van het gebied en de totale toestand van de openbare ruimte.

Hierbij wordt zoveel mogelijk naar een praktische grensafbakening gezocht.

De Kamille gaat over in de Amaniet en is daarmee onlosmakelijk verbonden. Integrale ophoging is hier nu niet aan de orde. Het functioneren van het riool in de Kamille wordt nog afzonderlijk beoordeeld.

Ook voor de Brinkweg, dat begin jaren negentig is gebouwd, is een reconstructie van dit gebied nu niet gepland. Jaarlijks actualiseren we de meerjarenplanning openbare ruimte waarin de hoogtemetingen verkregen uit het monitoringsprogramma steeds als een belangrijk input dient.

5.5 Inrichting binnenterreinen/hofjes

Voor de vernieuwde inrichting van de hofjes waar in de huidige situatie ook al speelmogelijkheden staan, is gerekend met een klein budget voor spelen. Uitgangspunt is een combinatie van gras, groen en speelmogelijkheden.

Er worden verschillende conceptvoorstellen gemaakt, waarbij de focus in mindere mate ligt op speeltoestellen, maar meer op de aanleg van bespeelbaar groen en andere vormen van speelaanleidingen voor kleine kinderen.

De betrokken gemeenteambtenaar zal met de bewoners die zich daarvoor tijdens de inspraakprocedure hebben aangemeld contacten leggen voor het bespreken van de voorstellen.

5.6 Spelen

Naast wat hierboven is gezegd over de inrichting van de binnenterreinen/hofjes is tijdens de inspraakprocedure een aantal concrete reacties ingediend met betrekking tot speelplaatsjes. Hierover wordt het volgende opgemerkt:

- De speelplaats op de Waterkers wordt opnieuw ingericht. Het plaatsen van een vlonder nabij een speelplaats voor kinderen vinden wij niet wenselijk. Bij de inrichting van de speelplaats kan de vraag voor het plaatsen van een bankje meegenomen worden. Er volgen nog bijeenkomsten over de conceptvoorstellen voor de speelplaatsen in de verschillende deelgebieden van Langeland. Bij de inrichting van de speelplaats wordt hier verder naar gekeken.
- Het speeltuintje tegenover Fresia 189 blijft gehandhaafd.
- In het nieuwe beleidsplan wordt niet meer gekeken naar demografische gegevens bij het plaatsen van speelplaatsen. Een speelplaats gaat al snel 15 jaar mee en de samenstelling in buurten kan in die periode veranderen. Leidend is een goede verdeling van speelplaatsen.
- De insteek voor de binnenterreinen/hofjes is een combinatie van gras, groen en speelmogelijkheden voor kleine kinderen. Voor het spelen van jeu de boules wordt verwezen naar de jeu de boulesbaan op het Moderatopark of de jeu de boulesbanen bij vereniging KOAG, gesitueerd bij het nieuwe Krimpenerwaard College.

5.7 Grondwater onder de woningen

De gemeente legt gelijktijdig met rioolvervangende drainage onder de straat aan. Door middel van deze drainage kan de grondwaterstand in het openbaar gebied worden beheerst. Dat wil zeggen dat wordt voorkomen dat enerzijds, in natte perioden, de grondwaterstand te hoog wordt en anderzijds, in droge perioden, de grondwaterstand te veel daalt (waardoor de veenlaag in de bodem indroogt en het maaiveld overmatig zakt). Ook kan met de drainage eventuele ontoelaatbare (tijdelijke) grondwaterstandverhoging, als gevolg van de rioolvervangende drainage, worden voorkomen.

Wanneer de perceeleigenaar op eigen terrein overlast ervaart van een hogere grondwaterstand, zal –wettelijk gezien- de eigenaar zelf hiertegen maatregelen (op eigen perceel) moeten nemen. Dat kan bijvoorbeeld het aanleggen van een drainage zijn. Met het gemeentelijk drainagesysteem in het openbaar gebied biedt de gemeente een voorziening waarop kan worden aangesloten en geloosd.

Op voorhand wordt er tijdens de aanleg van het gemeentelijk drainagesysteem bij (hoek)woningen één uitlegger en één afscheidingsput aangebracht. De praktijk heeft geleerd dat één aansluiting per woningblok voldoende is om het grondwater onder de woningen te reguleren. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de bodems van de kruipruimten op gelijk niveau liggen en de particulieren zelf zorgdragen voor een ophoging zodra nodig. Wanneer de bodem van de kruipruimte meer dan 70 cm¹ lager ligt dan het vloerpeil van de woning, is een droge kruipruimte doorgaans niet mogelijk (geringe drooglegging t.o.v. singelpeil).

Overigens is het ook mogelijk om voor elke woning afzonderlijk een drainageaansluiting te maken op het gemeentelijk drainagesysteem. Dit is dan wel een particulier initiatief. Hiervoor moet afzonderlijk een aansluitvergunning worden aangevraagd.

<https://www.krimpenaandenijssel.nl/rioolaansluiting>

5.8 Energietransitie

Enkele bewoners van Langeland vormen, op initiatief van de gemeente en na eigen aanmelding, de Klankbordgroep Langeland.

Deze klankbordgroep heeft geopperd gezamenlijk met woningeigenaren in Langeland de mogelijkheden rondom het thema “energietransitie” te onderzoeken, bijvoorbeeld het collectief energiezuinig maken van woningen. Dit idee wordt verder uitgewerkt.

De uitdagingen en mogelijkheden rondom energietransitie en gasloos maken van woningen en de woonomgeving zijn groot. Elkaar daarin versterken en kansen onderzoeken zijn uitdagingen die de gemeente graag met de bewoners de komende periode wil aangaan.

6. CONCLUSIE

Met de beantwoording van de ingediende reacties concluderen wij dat er geen belemmeringen bestaan de inspraakprocedure voor het riolerings- en herstratingsplan “Langeland, 1^e fase” af te ronden.

De ingediende reacties leiden tot enkele aanpassingen van het in de inspraak gebrachte ontwerpplan. Deze zijn hierboven beschreven en verwerkt op de bij dit rapport behorende definitieve tekeningen.

7. VERVOLG

Met de vaststelling van dit inspraakrapport wordt de inspraakprocedure afgerond. De betrokken bewoners worden hierover schriftelijk geïnformeerd.

Krimpen aan den IJssel, 15 mei 2018

De burgemeester en wethouders van Krimpen aan den IJssel,
De secretaris, De burgemeester,